

ETKİNLİK ADI

DOĞRULAR VE YANLIŞLAR

TRAVMA TÜRÜ

Cinsel İstismar

AMACI

Önleyici

HEDEF KİTLE VE KADEME

ÖĞRENCİ - Okul Öncesi, ilkokul

UYGULAYACAK KİŞİ

Öğretmen

HEDEFLenen KAZANIMLAR

- İyi ve kötü dokunuşları ayırt eder.
- Kötü dokunuşla karşılaştığında ne yapacağını bilir.

ÖNERİLEN MATERYALLER

- İyi ve kötü dokunuşları gösteren resimli olay kartları:
 - EK-1 (Çocuğunu open, şefkatle sarılan anne görseli)
 - EK-2 (Öğrencisinin başını okşayan öğretmen görseli)
 - EK-3 (Anneannesinin kucağında, anneanesi ile birlikte kitap okuyan çocuk görseli)
 - EK-4 (Çocuğuna, yıkanırken yardım eden anne görseli)
 - EK-5 (Özel bölgesine dokunmak isteyen kişi karşısında kaygılı/korkmuş yüz ifadesi olan çocuk görseli)
 - EK-6 (Yetişkinin sarılması karşısında hoşnut olmayan çocuk görseli)
 - EK-7 (Yetişkinin öpmeye çalışması karşısında hoşnut olmayan çocuk görseli)
 - EK-8 (Çocuğunun başını okşayan anne, annesine sarılan çocuk görseli)
 - EK-9 (Arkadaşının özel bölgesine bakmak isteyen çocuk görseli)
- EK-10 (Mutlu Yüz Görseli)
- EK-11 (Üzgün Yüz Görseli)
- Bant

SÜRE

1 ders saati

AKIŞ SÜRECİ

Öğretmen;

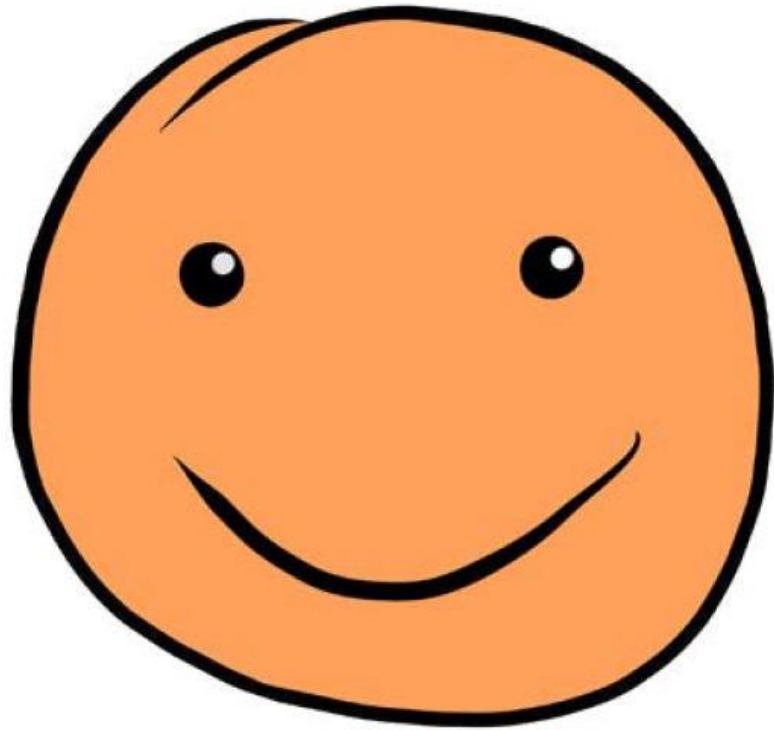
- Etkinliğe başlamadan önce tahtanın/panonun bir tarafına mutlu yüz görseli (EK-9), diğer tarafına da üzgün yüz görseli (EK-10) resmini asar.
- “**Sevgili çocuklar, bugün, karşılaşabileceğimiz iyi ve kötü dokunuşlardan bazılarının neler olduğunu ve kötü dokunuşlar karşısında neler yapmamız gerektiğini öğreneceğiz. Şimdi size bazı resimler göstereceğim. Göstereceğim resimdeki davranış/dokunuş iyi ise, o resmi tahtadaki/panodaki mutlu yüz resminin altına yapıştıracağız; kötü ise, tahtadaki/panodaki üzgün yüz resminin altına yapıştıracağız.**” der.
- Elindeki, iyi ve kötü dokunuşları içeren resimli olay kartlarından birini rastgele çekerek öğrencilere gösterir ve “**Çocuklar, bu resimde ne görüyorsunuz?**” diye sorar.
- Öğrencilerden cevapları aldıktan sonra, görselin doğru anlaşıldığından emin olmak için, kendisi de resimde ne olduğunu açıklar. Daha sonra “**Peki, bu resimdeki dokunuş sizce iyi dokunma mı, kötü dokunma mı?**” diye sorar.
- Doğru resimleri mutlu yüz görselinin altına, yanlış resimleri de üzgün yüz görselinin altına yapıştırır. Daha sonra,
- “**Sevgili çocuklar, (gülen yüzün altına yapıştırılan resimleri göstererek) burada gördüğünüz davranışlar/dokunuşlar gibi iyi dokunuşlarla karşılaşmak bizi mutlu eder, güvende ve iyi hissetmemizi sağlar. Hem kendimizin hem de başkalarının mutlu ve güvende hissetmesi için doğru davranışlar (iyi dokunuşlar gibi) göstermeliyiz. Yanlış davranışlarla (kötü dokunuşlar gibi) karşılaştığımızda ise, kendimizi mutsuz, kötü hissederiz ve güvende hissetmeyiz. Kötü dokunuşlarla karşılaşırsak, kendimizi nasıl koruyacağımızı bilmeliyiz.**” der ve devam eder.
- “**Bunlar gibi (üzgün yüz altındaki resimleri göstererek) kötü dokunuşlarla karşılaştığımızda öncelikle ‘Hayır, dur!’ demeliyiz ve hemen oradan uzaklaşıp kaçmalıyız. Haydi bakalım, hep birlikte yüksek sesle ‘Hayır, dur!’ diyelim.**” der ve birkaç kez ‘Hayır.’ deme çalışmasını yaptırır. Kötü dokunuşların başka neler olabileceğine dair örnekler verir (Hiç kimse sizin özel bölgelerinize dokunamaz ve bakamaz; sizin, onun özel bölgelerine bakmanızı ya da dokunmanızı isteyemez vb.). Daha sonra,

➤ *"Sevgili çocuklar, tanıdığımız ya da tanımadığımız her kim bize dokunursa dokunsun, eğer bu dokunuş bizi korkutan, mutsuz eden ve kendimizi kötü hissetmemize sebep olan bir dokunuş ise, ona kendimizden emin bir biçimde, kendimize güvenerek 'Hayır, dur!' diyeceğiz. Ondan sonra da hemen o kişinin yanından uzaklaşıp güvendiğimiz başka bir büyüğümüze bu durumu anlatacağız. Öğretmenimiz, annemiz, babamız gibi... Eğer bu durumu saklarsak, kimseye söylemezsek o kişi bize yine böyle davranmaya devam edebilir ya da başkalarına da aynı şekilde davranabilir. Sizlerin artık bu konuda çok daha dikkatli davranacağınıza ve kendinizi kötü dokunuşlardan koruyacağınıza inanıyorum."* der ve etkinliği sonlandırır.

İLAVE BİLGİ VE UYARILAR

- ✓ Etkinlik sırasındaki ve sonrasındaki gözlemlere göre, grubun genel durumundan çok belirgin biçimde ayrışan çocuklar varsa, öğretmen tarafından not edilmesi ve altında yatan etkenlerin araştırılmasının (rehberlik servisi ya da RAM tarafından) gerekebileceği unutulmamalıdır.
- ✓ Çocuklar, konuşurken ifadelerine ve verdikleri bilgilere dikkat edilmelidir. Gerekli görülen ya da şüphe edilen durumlarda rehberlik servisi, okulda rehberlik öğretmeni yoksa RAM (Rehberlik ve Araştırma Merkezi) bilgilendirilmelidir.
- ✓ Kalabalık sınıflarda, resimler projeksiyonla da yansıtılabilir.
- ✓ Etkinliği uygularken, çocukları endişelendirmemek adına doğal, sakin, ortalama bir yüz ifadesi ve ses tonu kullanmaya özen gösterilmelidir.
- ✓ Bu etkinliğin uygulandığı sınıfta özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler varsa yapılacak uyarlamalar,
 - ❖ Görme yetersizliği olan öğrenciler için, görseller detaylı bir biçimde anlatılmıdır.
 - ❖ Kötü dokunuş karşısında tekrar ettirilen "Hayır, dur!" ifadesi ile birlikte çığlık atması istenebilir. Çünkü özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler, istemediklerini ifade etmede "Hayır." sözcüğünü kullanırken ses tonunu ayarlayamayabilirler.
 - ❖ Yönergenin son paragrafında öğretmenin söylediği cümlelerin daha anlaşılır olabilmesi için eklerde yer alan görseller üzerinde daha fazla durulmalı, iyi dokunuş ve kötü dokunuş ayrıntılı açıklanmalıdır.

EK-10

EK-11

EK-1

EK-2

EK-5

EK-6

